

Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid
Afdeling « Gezondheid »

SCSZG/11/109

BERAADSLAGING NR 11/067 VAN 20 SEPTEMBER 2011 MET BETREKKING TOT DE LATERE VERWERKING VAN PERSOONSgegevens DIE DE GEZONDHEID BETREFFEN DOOR DE ONAFHANKELIJKE ZIEKENFONDSEN MET HET OOG OP HET INFORMATIEF AANSCHRIJVEN VAN LEDEN DIE IN AANMERKING KOMEN VOOR DEELNAME AAN EEN GEZONDHEIDSGERICHT BEGELEIDINGSPROGRAMMA

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens;

Gelet op de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid;

Gelet op het verzoek tot machtiging van 16 mei 2011 ingediend door de Landsbond van Onafhankelijke ziekenfondsen;

Gelet op het auditoraatsrapport van 9 september 2011;

Gelet op het verslag van de heer Yves Roger;

Beslist op 20 september 2011, na beraadslaging, als volgt:

I. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

1. De Landsbond van Onafhankelijke ziekenfondsen (MLOZ) wil met het oog op het vervullen van haar opdracht als verzekeraar haar leden de kans geven deel te nemen aan

een tele-education en coaching programma¹. Deze coaching programma's hebben tot doel de patiënt op een gepersonaliseerde en geïntegreerde manier te begeleiden in het zorgproces. De programma's worden aangeboden aan patiënten die geconfronteerd worden met een risico op of het bestaan van een chronische aandoening. Er worden education en coaching programma's voorzien voor verscheidene chronische aandoeningen waaronder diabetes, cardiovasculaire aandoeningen en COPD.

2. Door middel van een persoonlijk schrijven MLOZ wenst haar leden voor wie een geschikt tele-education en coaching bestaat, te informeren en uit te nodigen om deel te nemen. De individuele uitnodiging zal telefonisch worden opgevolgd. Concreet zal aan de leden na het ontvangen van de brief twee weken de tijd worden gegeven om te reageren. De leden die na verloop van deze twee weken noch positief noch negatief hebben gereageerd, worden geselecteerd en telefonisch gecontacteerd. Indien uit dit telefonisch contact of uit het antwoord op de individuele brief blijkt dat het lid positief staat tegenover het voorstel, zal zijn toestemming worden gevraagd om zijn gegevens verder te verwerken. Het sectoraal comité mocht een ontwerp van de individuele informatiebrief en van het toestemmingsformulier ontvangen.
3. Bij het maken van zijn keuze de patiënt worden aangeraden om zijn behandelend geneesheer te betrekken. Tijdens het eerste telefonisch contact tussen de coach en de patiënt zal de patiënt aangeraden worden de deelname aan het programma te bespreken met zijn huisarts en zal de patiënt gevraagd worden of MLOZ de huisarts bij wie hij een GMD heeft schriftelijk mag contacteren. Indien de patiënt daarmee akkoord gaat zal MLOZ de huisarts per brief op de hoogte brengen van de interesse van zijn patiënt om deel te nemen aan het tele-education en coaching programma. In dit schrijven zal de huisarts ook gedetailleerde informatie vinden over het doel en de concrete werking van het programma. Er wordt hem ten slotte gevraagd zijn mening, bedenkingen en eventuele vragen te delen met de projectmedewerkers. Het sectoraal comité mocht eveneens een ontwerp van dit schrijven ontvangen.
4. De leden die in aanmerking komen om deel te nemen aan een tele-education en coaching programma op grond van hun medische toestand en aan wie een uitnodiging wordt verstuurd, worden geselecteerd aan de hand van persoonsgegevens waarover het MLOZ beschikt, meer bepaald:
  - persoonsgegevens verzameld door het MLOZ met het oog op de terugbetaling van geneesmiddelen, zoals verkregen van de tarificatiediensten²;
  - persoonsgegevens verzameld door het MLOZ met het oog op de terugbetaling van aan een voorafgaande toestemming onderworpen geneesmiddelen zoals opgenomen in hoofdstuk IV van de lijst van terugbetaalbare geneesmiddelen en zoals verkregen van de adviseur-geneesheer;

---

¹ Het project wordt ontwikkeld door MLOZ in samenwerking met de dienst endocrinologie van ZNA, de Vlaamse diabetesvereniging, Solidariteit voor het Gezin en « The Coach program », universiteit Melbourne, Australia, met cofinanciering van het Europees Fonds voor Regionale ontwikkeling.

² De CNK-codes van terugbetaalde geneesmiddelen zoals voor de identificatie van diabetes patiënten : metformines; Daonil (glibenclamide) en andere hypoglykemiërende sulfamiden.

- persoonsgegevens verzameld door het MLOZ met het oog op de tussenkomst voor revalidatie en conventies, zoals verkregen van de adviseur-geneesheer³;
- contactgegevens van het lid zoals bekend bij het ziekenfonds.

II. BEVOEGDHEID

5. Overeenkomstig artikel 42, §2, 3°, van de wet van 13 december 2006 houdende diverse bepalingen betreffende gezondheid vereist iedere mededeling van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen in de zin van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens een machtiging van het sectoraal comité.
6. De verwerking van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen die in het voorliggende dossier aan het sectoraal comité voor machtiging wordt voorgelegd, en meer bepaald de latere verwerking van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen door het MLOZ voor het versturen van de informatie- en toestemmingsformulieren, betreft geen mededeling van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen zoals bedoeld in voormeld artikel 42 en vereist in principe geen machtiging van het sectoraal comité op grond van dit artikel.
7. Het sectoraal comité is overeenkomstig artikel 46, §2, tweede lid van de wet van 15 januari 1991 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid evenwel belast met het verzekeren van het toezicht op de naleving van de door of krachtens de wet vastgestelde bepalingen tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen. Daarbij kan zij alle aanbevelingen formuleren die zij nuttig acht en bijdragen tot het oplossen van principiële problemen of geschillen. Het sectoraal comité acht zich bijgevolg bevoegd om zich over voorliggende aanvraag uit te spreken.
8. Zoals uitdrukkelijk vermeld in de aanvraag van MLOZ, heeft het verzoek uitsluitend betrekking op de latere verwerking van persoonsgegevens voor het versturen van de initiële uitnodiging en heeft het geen betrekking op de verwerking van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen in het kader van het tele-education en coaching programma zelf.
9. De behandeling van de aanvraag door het sectoraal comité is dan ook beperkt tot de toetsing van de latere verwerking van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen in het kader van het versturen van de uitnodiging om deel te nemen aan een begeleidingsprogramma, aan de principes van de privacywetgeving.
10. Aangezien de verwerking van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen in het kader van het tele-education en coaching programma niet voor machtiging of advies aan het sectoraal comité wordt voorgelegd, spreekt het zich niet uit over de inhoud van het toestemmingsformulier.

---

³ Voor hartrevalidatie : de pseudocodes 771201 en 771212-233 met inbegrip van de identificatie van één van de zes subcategorieën ; voor zorgtrajecten diabetes : pseudocodes 107015, 107030, 107052 en 107074.

III. BEHANDELING VAN DE AANVRAAG

A. FINALITEIT

11. Persoonsgegevens dienen voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en mogen niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdend met alle relevante factoren, met name met de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden.
12. In casu worden persoonsgegevens die de gezondheid betreffen waarover MLOZ beschikt in het kader van de toepassing van de verplichte ziekteverzekering verwerkt om een selectie van personen te maken aan wie informatie en een uitnodiging voor deelname aan een begeleidingsprogramma wordt verstuurd. Er is bijgevolg sprake van een latere verwerking van persoonsgegevens en er dient bijgevolg te worden nagegaan of de doeleinden van de latere verwerking verenigbaar zijn met de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens initieel werden verkregen, rekening houdend met de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen.
13. De mededeling van de persoonsgegevens aan de ziekenfondsen door de tarifieringsdiensten met het oog op de terugbetaling van geneesmiddelen wordt geregeld door de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994⁴, en het koninklijk besluit van 15 juni 2001 tot vaststelling van de gegevens inzake te tarifieren verstrekkingen die tarifieringsdiensten aan de verzekeringsinstellingen moeten overmaken⁵. De consumptiegegevens betreffende geneesmiddelen opgenomen in Hoofdstuk IV en betreffende de participatie in een revalidatieprogramma of een conventie worden door de adviserend geneesheer bekomen in uitvoering van zijn opdrachten zoals vastgelegd in voormelde wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen. Tot slot heeft ieder ziekenfonds op grond van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en landsbonden der ziekenfondsen het recht in het kader van het uitvoeren van haar opdrachten de identificatiegegevens zoals beschikbaar bij het Rijksregister te verwerken.⁶
14. Wat het wettelijk kader van de latere verwerking betreft, hebben de ziekenfondsen overeenkomstig voormelde wet van 6 augustus 1990 o.a. tot opdracht⁷:
  - deel te nemen aan de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen;
  - financieel tussen te komen in de kosten voortspruitend uit de preventie en behandeling van ziekte en invaliditeit;

---

⁴ Art. 165 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994.

⁵ Art. 5 het koninklijk besluit van 15 juni 2001 tot vaststelling van de gegevens inzake te tarifieren verstrekkingen die tarifieringsdiensten aan de verzekeringsinstellingen moeten overmaken.

⁶ Art. 153 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994.

⁷ Artikel 7 van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en landsbonden der ziekenfondsen.

- hulp, voorlichting, begeleiding en bijstand te verlenen met het oog op het bevorderen van het fysiek, psychologisch of sociaal welzijn van hun leden.
15. De aanvrager stelt dat de voorlichtingsplicht inhoudt dat het ziekenfonds zijn leden proactief op de hoogte moet brengen van bepaalde problemen die hun sociaal, psychisch en fysiek welzijn bedreigen. De begeleidingsplicht houdt in dat de diensten van het ziekenfonds op eigen initiatief een dienst of verzekering moeten aanraden indien het welzijn van hun lid dit vereist. Het spontaan versturen van een gerichte informatieve brief aan geselecteerde leden over een begeleidingsprogramma valt volgens de aanvrager binnen de wettelijke opdracht tot informatieverstrekking.
  16. De adviserend geneesheren hebben verder, overeenkomstig voormelde wet van 14 juli 1994, als opdracht de sociaal verzekerden advies, informatie en sociale begeleiding te verlenen teneinde ervoor te zorgen dat hen de meest geschikte verzorging tegen de beste prijs wordt verleend⁸. Het doel hiervan is de adviserend geneesheer de mogelijkheid te geven mee te werken aan de evaluatie van het optimaal gebruik van de middelen van de verzekering en geneeskundige verzorging. Dit sluit volgens de aanvrager aan bij het doel van de tele-education en coaching programma's
  17. Wat de redelijke verwachtingen van de betrokkene betreft, acht het sectoraal comité het aangewezen dat –ondanks het feit dat de voorlichtings- en begeleidingsopdracht wettelijk voorzien is– MLOZ op algemene wijze haar cliënten informatie ter beschikking stelt over de latere verwerking van de gegevens in kwestie voor dit doeleinde, bijvoorbeeld via zijn ledenblad en zijn website.
  18. Het sectoraal comité stelt vast dat de verwerking van de beoogde persoonsgegevens gerechtvaardigde doeleinden heeft, meer bepaald de uitoefening van de wettelijk voorziene opdracht van voorlichting en begeleiding. Gelet op uiteengezette argumentatie acht het sectoraal comité het doeleinde van de latere verwerking niet onverenigbaar met het doeleinde van de verwerking waarvoor de persoonsgegevens initieel werden verzameld.

B. PROPORTIONALITEIT

19. Persoonsgegevens dienen toereikend, terzake dienend en niet overmatig te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.
20. De verwerking van de consumptiegegevens betreffende geneesmiddelen is noodzakelijk ter identificatie van diabetes type 2 patiënten die niet in aanmerking komen voor het zorgtraject, noch voor een conventie, maar die pas aan hun behandeling begonnen zijn. Het betreft een groep perorale antidiabetica. De verwerking van consumptiegegevens van Hoofdstuk IV geneesmiddelen is noodzakelijk voor de identificatie van diabetes type 2 patiënten. De verwerking van consumptiegegevens betreffende revalidaties en conventies is noodzakelijk om patiënten met diabetes type 2 die een zorgtraject volgen bij de huisarts en om patiënten die lijden aan een hartaandoening te kunnen identificeren. Tot slot is de

---

⁸ Art. 153, 1° van de wet van 14 juli 1994.

verwerking van de minimale contactgegevens van de cliënt noodzakelijk om hem de individuele uitnodiging toe te kunnen sturen en hem telefonisch te kunnen contacteren.

21. Gelet op het voorgaande acht het sectoraal comité de verwerkte persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en niet overmatig.
22. Persoonsgegevens mogen niet langer worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt, noodzakelijk is. MLOZ stelt dat het een eenmalige verwerking van persoonsgegevens betreft. Rekening houdend met het feit dat MLOZ reeds beschikt over de persoonsgegevens in kwestie voor andere doeleinden (en deze persoonsgegevens hiervoor dient te bewaren conform de toepasselijke wettelijke bepalingen), is het er toe gehouden de geselecteerde persoonsgegevens in kwestie niet langer ter beschikking te stellen dan noodzakelijk voor de finaliteit van de latere verwerking, zijnde het versturen van de uitnodigingen of –in voorkomend geval– de telefonische contactname.

C. TRANSPARANTIE

23. Indien persoonsgegevens niet bij de betrokkene zelf worden verkregen, moet de verantwoordelijke voor de verwerking, op het moment van de registratie van de gegevens of wanneer mededeling van de gegevens aan een derde wordt overwogen, uiterlijk op het moment van de eerste mededeling van de gegevens in principe bepaalde informatie verstrekken⁹. De verantwoordelijke voor de verwerking wordt evenwel vrijgesteld van deze kennisgevingsplicht wanneer de registratie of de verstrekking van de persoonsgegevens verricht wordt met het oog op de toepassing van een bepaling voorgeschreven door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie.
24. Indien het doeleinde van de latere verwerking van persoonsgegevens verenigbaar is met het doeleinde waarvoor de gegevens initieel werden verzameld, is de latere verwerking onderworpen aan dezelfde regels als de oorspronkelijke verwerking¹⁰.
25. In casu werd reeds vastgesteld het doeleinde van de latere verwerking verenigbaar is met het doeleinde van de oorspronkelijke verwerking. De oorspronkelijke verwerking, meer bepaald de registratie van de consumptiegegevens betreffende geneesmiddelen en betreffende de participatie in een revalidatieprogramma of een conventie, werd verricht met het oog op de toepassing van wettelijke bepalingen, en was bijgevolg vrijgesteld van kennisgeving aan de betrokkene. Het sectoraal comité stelt dan ook vast dat de verenigbare, latere verwerking van persoonsgegevens teneinde de uitnodigingen te kunnen versturen eveneens vrijgesteld is van kennisgeving aan de betrokkene.

---

⁹ Art. 9, §2 van de wet van 8 december 1992.

¹⁰ Verslag aan de Koning bij het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, B.S. 13 maart 2001, p. 7847.

26. Wat de inhoud van de informatiebrief van MLOZ aan de geselecteerde personen betreft, acht het sectoraal comité het aangewezen dat uitdrukkelijk wordt verwezen naar huidige beraadslaging voor wat betreft de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het versturen van de brieven in kwestie. Er dient eveneens uitdrukkelijk te worden opgenomen dat indien de betrokkene niet antwoordt binnen de twee weken, hij automatisch telefonisch zal worden gecontacteerd.
27. Wat betreft de algemene informatiebrief gericht aan de huisartsen, wijst het sectoraal comité er op dat er niet gesproken kan worden van een ‘machtiging’, aangezien de verwerking van persoonsgegevens in casu daar niet aan onderworpen is. Er kan uitsluitend worden vermeld dat de latere verwerking van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen in het kader van het versturen van de uitnodigingen het voorwerp heeft uitgemaakt van onderhavige beraadslaging. Er mag geenszins de indruk gewekt worden dat het tele-education en coaching programma op zich werd gemachtigd door het Sectoraal comité.
28. Wat betreft het meedelen van verslagen van de coach sessies dient in alle documenten op uniforme wijze te worden voorzien dat dit slechts mits akkoord van de patiënt mag worden uitgevoerd.

D. BEVEILIGING EN CONFIDENTIALITEIT

28. De verwerking van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen moet gebeuren onder het toezicht en de verantwoordelijkheid van beroepsbeoefenaar in de gezondheidszorg. Hoewel dit strikt genomen niet wordt vereist, verdient het volgens het sectoraal comité de voorkeur dat dergelijke gegevens worden verwerkt onder de verantwoordelijkheid van een geneesheer¹¹.
29. Overeenkomstig de wet van 8 december 1992 moet de verantwoordelijke voor de verwerking de gepaste technische en organisatorische maatregelen treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens tegen toevallige of ongeoorloofde vernietiging, tegen toevallig verlies, evenals tegen de wijziging van of de toegang tot, en iedere andere niet toegelaten verwerking van persoonsgegevens.
30. In uitvoering van het koninklijk besluit van 12 augustus 1993 houdende de organisatie van de informatieveiligheid van de instellingen van de sociale zekerheid beschikt MLOZ over een veiligheidsconsulent die instaat voor de veiligheid van de persoonsgegevens die door zijn instelling worden verwerkt of uitgewisseld. MLOZ is eveneens onderworpen aan de door de werkgroep ‘Informatieveiligheid’ van het Algemeen Coördinatiecomité opgestelde richtlijnen inzake veiligheid ten behoeve van de instellingen van sociale zekerheid,

---

¹¹ Het Sectoraal comité heeft deze voorkeur opgesteld in paragraaf 61 van de beraadslaging nr. 07/034 van 4 september 2007 *m.bt. de mededeling van persoonsgegevens aan het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg met het oog op het onderzoek 2007-16-HSR “Onderzoek naar mogelijke financieringsmechanismen voor het geriatrisch dagziekenhuis”*, beschikbaar op de website van de Privacy Commissie: http://www.privacycommission.be/nl/docs/SZ-SS/2007/beraadslaging_SZ_034_2007.pdf.

minimale veiligheidsnormen, en ethische gedragscode voor de veiligheidconsulenten. De minimale veiligheidsnormen verplichten iedere instelling van sociale zekerheid, met inbegrip van MLOZ, de vereiste maatregelen te nemen op het vlak van het beleid voor informatieveiligheid, de organisatie van de informatieveiligheid, het beheer van bedrijfsmiddelen, de medewerkers-gerelateerde veiligheid, de fysieke beveiliging en beveiliging van de omgeving, het operationeel beheer, de logische toegangsbeveiliging en de ontwikkeling en het onderhoud van de systemen.

31. De latere verwerking van persoonsgegevens zoals beschreven in onderhavige beraadslaging is ontverkort onderworpen te zijn aan voormelde veiligheidsmaatregelen.

Om deze redenen,

zonder zich uit te spreken over het tele-education and coaching programma op zich en bijgevolg zonder zich uit te spreken over de inhoud van het toestemmingsformulier,

stelt de afdeling gezondheid van het Sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid

vast dat het doeleinde van de latere verwerking van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen, meer bepaald het contacteren van geselecteerde personen om hen te informeren over en uit te nodigen om deel te nemen aan een gezondheidsgericht begeleidingsprogramma, verenigbaar is met het doeleinde waarvoor de persoonsgegevens in kwestie initieel werden verzameld, voor zover:

- de latere verwerking onder de verantwoordelijkheid van een geneesheer plaatsvindt;
- MLOZ op algemene wijze informatie betreffende de latere verwerking in kwestie aan haar leden ter beschikking stelt, bijvoorbeeld via het ledenblad en de website.

Het sectoraal comité wijst er tot slot op dat iedere mededeling van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen, zoals bedoeld in artikel 42, §2, 3°, van de wet van 13 december 2006 houdende diverse bepalingen inzake gezondheid, in het kader van het tele-education en coaching programma de voorafgaandelijke machtiging van het sectoraal comité vereist.

Yves ROGER
Voorzitter

De zetel van het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid is gevestigd in de kantoren van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, op volgend adres : Sint-Pieterssteenweg 375 – 1040 Brussel (tel. 32-2-741 83)